

Naročnina mesečno 12 Lir. za inozemstvo 20 Lir. — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir. za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnice: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izšla vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

SCOVENECC

Il Bollettino No 749
Le azioni in Marmarica
proseguono favorevolmente — Oltre 6000 prigionieri e grande bottino

Il Quartiere Generale delle forze armate comunica:
Le azioni delle truppe dell'Asse in Marmarica proseguono favorevolmente nella zona di Acri e di El Adem. Posizioni fortificate accanitamente difese sono state conquistate dopo duri combattimenti.
Il bottino fatto nell'azione ha portato alla conquista di Ain el Gazala e finora accertato ascende 224 tra carri armati e autobluende, 85 cannoni, varie centinaia di automezzi distrutti o catturati.
I prigionieri già affluiti ai campi di concentramento superano i 6000.
L'aviazione ha bombardato il porto di Tobruk e abbattuto tre Curtiss.
Formazioni aeree hanno attaccato di giorno e di notte le attrezzature belliche di Hal Far e Makabba centrandone gli obiettivi. Un nostro velivolo non ha fatto ritorno.
Aviatori tedeschi hanno distrutto nei pressi dell'isola di Linosa un apparecchio britannico il cui equipaggio è stato catturato.
Nel tratto di mare del canale di Sicilia dove si svolge la vittoriosa battaglia aeronavale che prenderà il nome da Pantalleria sono state raccolte alcune centinaia di ufficiali e marinai inglesi appartenenti alle navi da guerra e mercantili incendiate o affondate; tra essi un centinaio sono più o meno gravemente feriti.
Il convoglio nemico proveniente da Alessandria e composto di circa 50 unità già attaccato dall'aviazione italiana e germanica mentre si dirigeva su Malta, accertata la presenza di una nostra poderosa squadra da battaglia, che gli muoveva incontro nelle acque di Creta, invertiva la rotta rinunciando al tentativo di giungere a destinazione.
Mentre si piegava celermente sul porto di partenza veniva nuovamente attaccato dall'aviazione che gli infliggeva altri gravi colpi.
Le perdite complessive subite da tale convoglio si possono così riassumere: per parte della aviazione tedesca quattro tra incrociatori e cacciatorpediniere e numerosi mercantili affondati, molte altre navi colpite e danneggiate; inoltre un incrociatore colato a picco da sommergibile germanico; per parte dei nostri aviatori un cacciatorpediniere affondato, cinque incrociatori e quattro piroscafi gravemente danneggiati.

Obleganje Sebastopola
Vdori v obrambni pas pri Sebastopolu - Velik nemški uspeh v Sredozemlju
kjer so bile potopljene štiri križarke in rušilci, dve stražni ladji ter šest
trgovskih ladij

Hitlerjev glavni stan, 17. junija. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:
Napad nemških in romunskih čet na trdnjavo Sebastopol se navzile žilavemu odporu in velikim terenskim težavam nadaljuje. Vdori v sovražni obrambni sistem so bili močno potrojeni in iz njih so bili zasekani globoki klini v obrambne črte. Na obeh krilih so bile v hudih bojih zavzete močno branjene postojanke in trdnjave. V današnjih jutranjih urah je bila napadena pomembna luka Livirija.
Letalstvo je odlično podpiralo pehoto v boju. Na srednjem odseku vzhodnega bojišča so bile uničene razpršene sovražne skupine v zaledju. Sovražni napadi južno od Ilmenskega jezera so propadli.
Na bojišču pri Volhovu je skušal sovražnik ponovno s močnimi silami predreti hribovje, ki ga nemške čete že tedne žilavo branijo v močvirnatem in gozdnatem področju. Vsi napadi so ostali brez uspeha. Obroč okoli sovražnih sil, ki so obkoljene na severu, se je še bolj stisnil. Bojna in strmoglava letala so jim jugovzhodno od Ilmenskega jezera in pri Volhovu zadala znatne izgube.
Na obali Ledenege morja je bila v pristanišču Jokonga potopljena 3000 tonska sovražna trgovska ladja.
V Severni Afriki so propadli poskusi severno od Akrome obkoljenih angleških čet, ki so se hotele rešiti. Doslej je bilo v bojih zadnje dni pri Ain el Gazali prijetih 6000 ujetnikov. Poleg tega je bilo zaplenjenih ali uničenih: 224 tankov, 45 topov in nad 500 tovornih avtomobilov. Pri El Ademu so bile zavzete sovražne postojanke navzile trmasti obrambi. V letalskih bojih so Angleži izgubili 21 letal.
Kakor je bilo že objavljeno v posebnem vojnem poročilu, so oddelki nemškega letalstva in nemške vojne mornarice v sodelovanju z letalskimi in pomorskimi silami italijanske mornarice zadali sovražnim preskrbovalnim ladjam v Sredozemlju težke udarce. V času od 13. do 15. junija so iz močno zavarovanih angleških konvojev nemške letalske in pomorske sile potopile 4 križarke in rušilce, dve stražni ladji ter 6 trgovskih ladij skupno 56.000 tonami. Poleg tega so torpedi zadeli, zažgali in težko poškodovali ter osem trgovskih ladij, tako da je računati z njihovo izgubo. Z Lombami ali s torpedi je bilo zadetih še nadaljnjih 6 vojnih in 6 trgovskih ladij. Nemško letalstvo je v zračnih bojih sestrelilo 33 sovražnih letal, ki so varovale konvoj. Deset nemških letal je izgubljenih.
Pri uspehih imajo poseben delež letalski oddelki pod vrhovnim poveljstvom maršala Kesselringa in pod vodstvom letalskega generala Lörserja, letalskega generala Geislerja in generala Hofmanna von Waldau.

Boji v Marmariki ugodno potekajo

Nad 6000 ujetnikov in velik plen — Iz konvoja, ki je prišel iz Aleksandrije, je italijansko letalstvo potopilo en rušilec, poškodovalo pa pet križark in štiri parnike

Vojno poročilo št. 749
Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:
V Marmariki se delovanje osnih čet ugodno nadaljuje pri Akrom in El Ademu. V tridih bojih so bile zavzevane utrjene postojanke, ki jih je sovražnik besno branil.
Vojni plen pri zavjetju Ain el Gazale, ki smo ga doslej prešteli, znaša 224 tankov in oklepnih avtomobilov, 85 topov ter več sto uničenih in zajetih avtomobilov. Doslej je prišlo v koncentracijska taborišča že nad 6000 ujetnikov.
Letalstvo je bombardiralo pristanišče v Tobruku ter zbil tri Curtisse.
Letalske skupine so podnevi in ponoči bombardirale vojne naprave v Hal Farju in Micabi. Eno naše letalo se ni vrnilo.
Nemški letalci so blizu otoka Linosa sestrelili eno angleško letalo, čigar posadka je zajeta.
V morski ožini Sicilskega preliva, kjer je potekala zgodovinska pomorsko-letalska bitka, ki se bo imenovala pantelarijska bitka, je bilo nabranih več sto angleških častnikov in mornarjev iz zažganih ali potopljenih vojnih in trgovskih ladij; med njimi je sto takih, ki so več ali manj težko ranjeni.
Sovražni konvoj, ki je prišel iz Aleksandrije ter je bil sestavljen iz kakih 50 ladij in je bil z napaden od italijanskega in nemškega letalstva, se je že namenil proti Malti, pa se je prepričal, da se tamkaj nahaja močna eskadra naših vojnih ladij, ki so mu šle nasproti v vodah ob Kreti. Konvoj se je obrnil nazaj in opustil poskus, dospeti na določeno mesto. Ko je zavil v pristanišče, iz katerega je prišel, je bil znova napaden od letalstva, ki mu je zadalo nove hude udarce.
Skupne izgube tega konvoja se dajo takole povzeti: nemško letalstvo je potopilo 4 križarke in rušilce ter številne trgovske ladje, več drugih ladij je bilo zadetih in poškodovanih; neko nadaljnjo križarko je potopila nemška podmornica. Naši letalci so potopili en rušilec, dočim so 5 križark in 4 parnike hudo poškodovali.
Sredozemsko bojišče, 17. junija. AS. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča: Najvažnejši uspeh prvega dne sicilske bitke je bil, da se je moral najvažnejši del spremljajočih ladij vrniti in da je bila ena nosilca letal zadeta s 4 torpedi. V teku 15. t. m.

so bili letalski napadi še hujši. V teku pomorskega epopėja med našimi in sovražnimi silami, so italijanski lovci prestregli številna angleška torpedna letala, ki so skušala napasti naše ladje. V kratkih borbah je bilo sestreljenih 7 sovražnih torpednih letal in 4 bombniki, tipa Blenheim.
Neko naše torpedno letalo je napadlo sovražni rušilec. Napad je bil izveden tako odlično, da je bila sovražna ladja zadeta v polno in se zavrtela okrog svoje ose ter se potopila v štirih minutah. Popoldne dne 15. t. m. je neko naše letalo bilo na fotografskem izvidniškem poletu nad področjem Sicilskega kanala, kjer so se odigravali najvažnejši prizori letalsko-pomorskih napadov. Pilot je poročal, da blodio po morju zažgani parniki, splavi in rešilni čolni, s katerih se skušajo brodolomci obupno rešiti. Naši hidroplani so jim šli na pomoč in so pobrali z angleškimi brodolomci tudi člane posadke nekega našega bombnika, ki je bil prisiljen pristati na morju, ker ga je sovražni lovec sestrelil. V teku borb in bombardiranja, dne 15. t. m. so naši lovci in bombniki sestrelili 19 lovcev in bombnikov ter torpednih letal. Skupno je bilo tega dne sestreljenih 46 angleških letal. Nemške letalske sile so nadaljevale uničevalno akcijo z močnimi skupinami na vseh področjih, kjer so javili kakšno preostalo ladjo.
Konvoj, ki je prišel iz Aleksandrije je bil napaden od nemških letalskih skupin že tedaj, ko se je obrnil na svoji poti pri Kreti. Oba konvoja, ki so ju spremljale močne pomorske sile, sta utrpela znatne izgube. Ni pa to edini uspeh. Angleški admirali niti niso uspeli oskrbeti Malto, ki nujno potrebuje ljudi in vojnega materiala. Ponosni angleški admirali so hoteli angleškemu svetu dokazati, da angleška mornarica in letalstvo gospodarita v Sredozemlju na morju in v zraku. Anglosaški svet se bo prepričal ponovno, da London zavestno laže.
Sredozemsko bojišče, 17. junija. AS. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča: Silovit napad, pri katerem so bombniki, strnoglavci in torpedna letala v zaporednih valovih napadli angleško ladijsko sprempljavo, ki je prišla skozi Gibraltarsko ožino v Sredozemsko morje, ki se je začel 14. junija okrog 19 blizu obale ob Bizerti, se je končal z razbitjem sovražne eskadre v dve skupini. Večina vojnih ladij, ki so spremljale konvoj, se je moralo vrniti nazaj proti Gibraltarju z eno letalonosilko, z eno zadeto oklepnico in z drugimi bolj ali manj poškodovanimi ladjami. Ker se je večina ladij morala vrniti v Gibraltar, se je s tem povečala nevarnost za ostali del konvoja, ki je 15. junija zjutraj prišel v Sicilski preliv, kjer ga je napadla 7. italijanska pomorska divizija.
Po pomorski bitki v Sicilekem prelivu je plavalo po morju vse polno najrazličnejših predmetov. Razbitino ladij in splavi, katerih se je krčevito oprijemalo na stolne brodolomcev, kosi zažganih parnikov, majhni gumijasti reševalni čolni, reševalni pasovi itd. Angleški brodolomci, ki so jih rešili italijanski parniki in hidroavioni, so bili še vsi pod vtisom peklenskega bombardiranja, ki so ga morale prestati njihove ladje. Neki angleški mornar je izjavil: »Skozi 48 ur je neprestano deževala na nas ploha bomb. Bili smo izčrpani in izmučeni od letalskih napadov, ki so si sledili brez prestanka. Moja ladja, ki jo je zadel torpedo, se je prelomila na dva dela in v nekaj minutah so jo že pokrili valovi. Rešil sem se na reševalni čoln in nekaj ur nato me je našlo italijansko vodno letalo.« Našteli bi lahko na desetine takih zgodb. Tako pripoveduje posebni Stefani-jev dopisnik, da je neko italijansko torpedno

letalo bilo nevarno zadeto med napadom na sovražni rušilec. Navzile temu je letalec z nadčloveškim naporom ohranil smer poleta in odvrnil svoj torpedo. Nato je moral pristati in pozneje ga je rešilo italijansko vodno letalo. Angleški rušilec pa, ki ga je pilot tega letala zadela, je bil v sredino zadet in se je v nekaj trenutkih potopil.
Sredozemsko bojišče, 17. junija. AS. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča: Naše pomožne ladje iščejo mornarje s potopljenih angleških ladij. Število rešenih mornarjev prekaša že več sto in stalno narašča ter je najboljši dokaz za težke sovražniške izgube. Od 14. junija naprej je bila naša mornarica v boju s konvojem, ki je prišel iz Gibraltarja. Naše podmornice so že napadle angleško ladijsko sprempljavo in so s torpedi zadele dve ladji, ko je 14. junija konvoj privozil v vojno področje naših letalskih skupin na Sardiniji. Posledice letalskih napadov v ožini med Sardinijo in Tunisom so že znane. Ladje, ki so se ostale, so nadaljevale vožnjo proti vzhodu, hotele za vsako ceno doseči Malto. Dne 15. junija zjutraj je južno od Pantelarije te ladje napadla naša sedma pomorska divizija, čeprav je bila v manjšini, ker se je na nasprotni strani nahajalo mnogo več ladij, in sicer najmanj dve ali tri križarke ter 12 rušilcev. Poveljnik sedme divizije, ki je imel križarki »Eugenio di Savoia« ter »Montecuccoli« in pet rušilcev, je brez oklevanja zapovedal napad. O izidu te bitke je že poročalo vojno poročilo. Boj je potekal v veliki dolžini 7000 metrov, kar je glede na dosegljivost modernih topov nadvse smelo in nevarno. Sovražnik ni pričakoval tako odločnega napada ob tej uri in v tem prostoru. Naše ladje so zgodaj zjutraj zagledale konvoj, ki se je počasi pomikal proti vzhodu. V nekaj trenutkih je bil določen načrt za napad in naše ladje so se z veliko brzino blizale sovražniku. Iz primerne razdalje sta »Montecuccoli« in »Eugenio di Savoia« začela streljati na najbližjo sovražno križarko. Prve salve so padle nekaj metrov stran od ladje. Sovražnik je bil presenečen in se je skušal umakniti, parniki so se razpršili na vse strani, vojne ladje pa so se obdale z gostimi oblaki umetne megle. Naše križarke pa so kar naprej streljale, najprej iz razdalje 9000, potem 8000 in nazadnje 7000 metrov. Sovražnik je tudi začel streljati, toda njegovi zadetki so bili ali predolgi ali prekratki.
Berlin, 17. junija. AS. Berlinski listi prinašajo obširne komentarje k uspehom osnih letalskih sil v Sredozemlju. »Zwölf Uhr Blatte« pravi, da je angleška mornarica doživela katastrofo, kakor še nikdar v zgodovini moderne vojne. Iz italijanskih in nemških uradnih poročil je razvidno, da je bilo 56 sovražnih vojnih in trgovskih ladij potopljenih ali težko poškodovanih. Angleži so izgubili najmanj 28 vojnih ladij in med njimi 10 križark in rušilcev, torej večino svoje sredozemske mornarice. Poleg pomorskih izgub pa je imel sovražnik obširne letalske izgube. Italijansko-nemške sile so uničile nad 80 angleških letal. Angleška admiraliteta je po svoji stari navadi izjavila, da ne more objaviti podrobnosti o bitki prej, dokler ladje ne bodo prispele na določeno mesto. »Deutsche allgemeine Zeitung« piše, da se te ladje ne bodo več vrnile, ker so potopljene.

Dr. Göbbels o nemškem vojaškem položaju
Berlin, 17. jun. AS. Propagandni minister dr. Göbbels je narodnosocialističnim voditeljem v Berlinu orisal politični in vojaški položaj ter med drugim dejal tudi tole:
»Naši upi za nadaljnji potek vojne so bolj ugodni, ko kdaj prej. Naravno je, da je tretje vojno leto ustvarilo naloge posebnega značaja. A sile narodove so neizčrpane in ni nobenega dvoma, da bomo znali premagati sleherni težavo. Nemčija lahko računa ne samo na prispevek svojega lastnega naroda, marveč tudi na pomoč skoraj vseh evropskih narodov, tako da je tudi glede izdelave izid boja gotov. Edino upanje, ki je našim sovražnikom ostalo, je Sovjetska zveza. Mi pa vemo, da je njena usoda že zapečatena in da bo prišel dan, ko bomo mogli žeti sadove dosedanjih zmag. Molotov naj sklepa pogodbe, kolikor mu drago; kar šteje, je nemško orožje, ki je pri Kerču in Harkovu dalo nove dokaze o svoji sili.«

Letalski napadi na Port Darwin
Tokio, 17. junija. AS. Novice z nekega japonskega oporišča pravijo, da so japonski bombniki v spremstvu lovcev izvedli 13. in 14. junija dva napada na avstralsko mesto Port Darwin. Pri tem so zbili 20 letal. Od prvega napada na Port Darwin 2. februarja letos je japonsko letalstvo sestrelilo in uničilo na tleh 111 avstralskih letal ter poškodovalo vojaške naprave na oporišču. Med 17 napadi na to pristanišče so bile resno poškodovane tudi pristaniščne naprave v Port Darwinu. V vsem te času je japonsko letalstvo izgubilo 14 letal.
Angleški vojni izdatki
Lisbona, 17. junija. AS. Iz Londona poročajo: Finančni minister je izjavil, da mora Anglija v sedanjem času izdati za vojno dnevno 14 in pol milijonov funtov šterlingov. Davki krijejo po izjavi istega ministra le 40 odstotkov vojnih izdatkov.
Finančna pogodba med Madžarsko in Hrvaško
Budimpešta, 17. junija. AS. Podtajnik zunanjega ministrstva Ghezy iz slovaški poslanik v Budimpešti Poljak sta izmenjala listine o podpisu finančne pogodbe med Madžarsko in Slovaško. Pogodba bo začela veljati čez 15 dni.

Grof Ciano in Serrano Suner v Livorno

Livorno, 17. jun. AS. Včeraj popoldne sta se španski zunanji minister Serrano Suner ter italijanski zunanji minister grof Ciano vrnili iz kraljevega poletnega bivališča, gradu S. Rossore, potem pa sta imela dolgo posvetovanje. Nato sta ministra šla na obisk v pomorsko akademijo. Rozneje je grof Ciano v hotelu »Palazzo« predstavil ministru Sunerju Livornske skvadriste in prostovoljce iz španske vojne, s katerimi se je španski minister tovariško pogovarjal.

Duce podeljuje odlikovanja vojnim pohabljenem in slepem

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 18. junija: Marko in Marcelljan, mučenca; Eferm Sirski, spoznavalec in cerkveni učenik; Marina, devica; Eterij, mučenec.

Petek, 19. junija: Julijana Falkonieri, devica in ustanoviteljica reda; Gervazij in Protazij, mučenca; Bonifacij, mučenec.

Tiskovine za izpiske iz matičnih knjig:
Izpisek iz rojstne in krstne knjige
Izpisek iz poročne knjige
Izpisek iz mrliške knjige

dobite v

LJUDSKI KNJIGARNI V LJUBLJANI
Pred škofjo 5

Cena vsaki tiskovini 15 cent.

— Hladno vreme traja dalje. Najvišja temperatura je zadnji čas močno padla, celo pod 20 stopinj, kar je nekaj nenavadnega za pozne junijske dneve. V torek je bila dosežena najvišja dnevna temperatura +18,6 C. Mnogi so se oblekli v po-vrtnike in nekateri so celo natakli zimske suknje. V sredo jutraj je bilo prav tako zelo hladno. Jutranja temperatura je bila +8,6 C. Padec temperature od torka popoldne do srede jutraj kar za 10 stopinj! Barometer se dviga. V sredo je dosegel 763,1 mm. V torek je padlo 1,9 mm dežja.

— Češnje na Orlem so dozorele. Najbolj znan kraj v bližini Ljubljane, kjer rastejo dobre in lepe češnje, so Orle na Golovškem gričevju. Ta vas je vedno zalagala s češnjami ob tem času naše mesto. Znan je tudi tragičen dogodek pred leti, ko je neki kmet in pameten sadjar plačal svojo ljubezno do češnjevih nasadov s smrtjo. Neki zlikovec so mu hoteli namreč ukrasti kar z dreves letino, pa je pred njimi branil svoja drevesa, nakar so ga v prepričubili. Ljubljanski »rabutarjev« češnjev letos na Orle ni in kmetje se vse leto lepega pridelka, ki je mnogo boljše, kakor so prvotno mislili. Včeraj je nekaj kmetov pripeljalo z ročnimi vozički lepe množice jersbov češnje v Ljubljano. Češnje so bile lepo opremljene in jersbi pokriti s praprotnim listjem, tako, da so bile varne pred cestnim prahom. Kmetje so vse te češnje v Ljubljani prodali po 6 lir kilogram.

— Tudi borovnice so dozorele. Golovsko gričevje ima zdaj spet svoje obiskovalce, namreč otroke in ženske, ki nabirajo borovnice. Letos borovnice niso preveč dobro obrodile, ker jim je precej škodovala dolga zima, vendar jih je le nekaj na Golovcu in na Rožniku. Te hodijo zdaj nabirati ljubitelji ne samo iz revnih, temveč tudi iz srednjih slojev. Borovnice so namreč izvrstni sadež, pa naj ga zobjemo svežega ali pa če ga pripravimo kot marmelado, mezo, kompot ali kot malinovec. Za vse to potrebujejo borovnice celo manj dodatka sladkorja kakor pa prave maline, ker imajo same več naravnega sladkorja.

— Uvedba poštnih nakaznic za inozemstvo. S 1. julijem bodo v Ljubljanski pokrajini dane v promet mednarodne poštne nakaznice. Vsa podrobnejša pojasnila o načinu in možnosti uporabe novih nakaznic bodo zainteresirani lahko dobili pri poštnih uradih. V Ljubljani bo nakaznice izdajala le glavna pošta. Opozorjajo se interese, da na mednarodnih nakaznicah ni dovoljeno zapisovati nobenih pismenih sporočil.

— Hud vihar je pretekl teden divjal nad okolico Austa. Zabučalo je okrog hribov, nakar je vrtnice planil v kotline, kjer stoji trg Quasolo. Vihar je trgale strehe in podiral poslopja. Veliko kmečkih hiš se je sesulo, podrtih pa je tudi veliko gospodarskih poslopj. Ljudem se je po veliki večini posrečilo priti iz podirajočih se hiš, nekaj človeških žrtev pa je vihar le zahteval. Poginilo je tudi veliko živine. Škode je nad milijon lir. Oblasti so takoj poslane močne vojaške oddelke, da so pomagali reševati.

— Avtomobilska garaža je pogorela. V Rimu je v bližini Milijvskega mostu nastal ogenj v neki večji avtomobilski garaži. V garaži so bili štirje avtomobili in deset sodov bencina. Olja in podobnega materiala. Gasilci, ki so takoj prihiteli na pomoč, so skušali preprečiti eksplozije, ki bi nastale, če bi ogenj dosegel bencin in

olje. Tajnik Stranke, ki se je slučajno nahajal v bližini, je tudi prihitel gasiti in je sredi plamenov vdrl v garažo in odpeljal iz nje po vrsti dva avtomobila. Garaža je pogorela do tal.

— Kinematografska podjetja v Italiji. V letu 1941 se je promet v italijanskih kinematografskih podjetjih dvignil za 30%. Ministrstvo za ljudsko prosveto je izpeljalo številne prenosne in uredilo marsikatero produkcijsko vprašanje. Vsi kinematografi so lani prešli na vstopnini 679 milijonov lir, v letu 1940 pa 597 milij. lir. Država je prejela na davčninah 140 milij. lir. Razen tega je prišlo v državno blagajno še 15 milij. lir, katere potem razdelje kot nagrade. V vsej Italiji je 5264 kinematografskih dvoran. V letu 1941 se je število dvoran povečalo za 258. Ker je odpadel skoraj ves uvoz filmov iz inozemstva, se je domača izdelava filmov povečala, kolikor je industrija pač zmogla. Ves dohodek od filmov je torej ostal v Italiji.

Ljubljana

1. Sklepne produkcije Glasbene akademije in srednje glasbene šole bodo v naslednjih dneh: I. v nedeljo 2. VI. ob 10.30 v veliki filharmonični dvorani; II. v ponedeljek 22. VI. ob 18.15 istotam; III. v sredo 24. VI. ob 18 v mali filharmonični dvorani; IV. v petek 26. VI. ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani; V. v nedeljo 28. VI. ob 10.30 v Hubadovi dvorani (Glasbena Matica); VI. v ponedeljek 29. VI. ob 10.30 v veliki filharmonični dvorani. — III. produkcija je namenjena komorni glasbi; V. orgelski glasbi. Ostale bodo pa obsegale mešane sporede (petje, klavir, violino in druge orkestralske instrumente). Sporedi za produkcije, ki veljajo obenem kot vstopnice bodo naprodaj v Matici knjigarni. (Cena 3 lire, za dijake 1 lito.)

1. Prodaja sladolepa in slaščic po ulicah ter krošnjarije s slaščicami v javnih lokalih je z ministrsko uredbo prepovedano tudi v Ljubljani in po vsej Ljubljanski pokrajini. Prodajanje sladolepa po ulicah je v Ljubljani sicer že več let prepovedano, vendar se po prodajalci spet pojavljajo zlasti na robu mestne občine. Mestno poglavarstvo bo po svojih organih strogo nadzorovalo izvajanje te naredbe in prestopke tudi kaznovalo.

1. Nekaj iz zgodovine vremenskih opazovanj. Ze pred 90 leti so začeli v Ljubljani sistematično zapisovati vse vremenske pojave in voditi natančna vremenska opazovanja. Od marca l. 1850 je začel vremenska opazovanja brzojavni uradnik Jošip Zeilinger, ki je vsak dan natančno zapisoval stanje dnevne temperature in zračnega pritiska. Od leta 1935 pa do svoje smrti 1889 je natančno zapisoval vremenske pojave Karol Deschmann. Po njega smrti je ta opazovanja vestno vodila njegova sestra Serafina tja do l. 1896, ko je vremenska opazovalnico prevzel profesor M. Vodusek, ki je umrl pred dobrimi 12 leti. Pokojni je vodil vremensko postajo do začetka l. 1919, ko se je nato kmalu ustanovila meteorološka postaja. To postajo je organiziral univ. prof. dr. Gavazzi, ki mu je bil pozneje dodeljen rač. uradnik g. Blanič, o katerem se g. profesor laskavo izraža, da mu je bil pri organizaciji decna roka in da mu je vestno in natančno vodil vse vremenske zapise.

1. Zanimanje za trske. Poročali smo, da vlada v Ljubljani veliko zanimanje za mehki les, ki ga pripeljejo kmetje v Ljubljano in tu prodajajo kot podkurivo, bodisi v kolobarjih, bodisi kot trske v butaricah. V večini primerov so to manjši kmetje in pa kajzariji, ki sami nakupijo kake hlode, smreke, macesnove, javorove in podobno, ki niso za na žago, kot razcepljeni za pod kurivo pa prav dobro došli. Zdaj je v Ljubljani veliko povpraševanje po drveh in ne samo za bukova, temveč tudi za mehka, gospodinje zelo povprašujejo. — Vsak podeželan, ki pripelje taka drva v Ljubljano, hitro proda za lep denar svoje blago. Toda tudi pri tem blagu imajo ljubljanske gospodinje ne-lepo navado, da bi rade — kupile kar cele vozove zase, mesto, da bi odstopile še drugim, ki prav tako potrebujejo kurivo. Večkrat se gospodinje med seboj kar spro ter so tudi opravičene, da ne puste bogatejšim delati si zaloge celo tega blaga. Podeželanom pa priporočamo, naj v Ljubljano pripeljejo več trsk in sploh mehkega kuriva, s tem bo tudi najhitreje napravljen konec prepriom med gospodinjami.

1. Planike rastejo tudi v Ljubljani. Malokateri cvetlica ima med nami toliko prijateljev kakor planika (Leontopodium alpinum, nemško Edelweiss) in med nami je polno ljubiteljev visokih gora, ki imajo cele zbirke te lepe cvetlice. Cvetlica se namreč v raznih albumih, zbiri-

grobovi so na moj ukaz mrličje obujali, se odpirali, puščali po sili moje vede jih na dan. A grozni tej magiji tu sedaj se odpravim; in ko ti še izprosim nebeske glasbe — kakor zdaj — da jim ubere misli za moj cilj — to zmora ta zračni čar — prelomim palico, zakopliem jo več sežnje pod zemljo, in v globlje, nego kdaj iskal je svinec, pogreznem svojo knjigo.

Tako je ta lepa pesem Vihar čudovita umetnina, zadnji izraz Shakespeara umetnika, njegovo slovo od življenja, ki mu je prav za to delo dalo vsebino najlepšega človečanstva: odpuščanje in spravo, ljubezen in milost. S to resnično labodjo pesmijo se je ločil Shakespeare od odra.

Mi pa zdaj ob slovenskem prevodu želimo samo to, da bi Vihar ne bil Zupaničev slovo od Shakespeara, temveč naj čimprej prevede še ostalih nekaj njegovih tragedij in pravljic. td.

Kulturni drobiž

Slovaška knjiga v letih 1939—1941. Mlada slovaška država je po svojih glavnih prosvetnih organih — Ministrstva za šolo in prosveto ter Propagandnega urada — dala napraviti bilanco knjižnega trga v letih svoje samostojnosti ter izdala 280 strani obsegajočo knjigo pod naslovom Slovaška knjiga 1939—1941 (Slovenska kniha), ki sta jo uredila dr. Jan Sedlak in Jan Mešťančík. Uvod v knjigo je napisal minister prosvete Jozef Sivák. Prav tako pa predstavlja nekakšne uvode tudi sestavki pisatelja Tida J. Gašpara, šefa propagande, ki je napisal nekaj misli pod naslovom »Kruh in knjiga«, ter Antona Miška »V službah slovaške knjige«. Vsi trije uvodni članki obravnavajo položaj, v katerem je bila slovaška knjiga v času nesamostojnosti države, in kakšen stanju jo je zasledila revolucija in kakšen napredek je pokazala v teh letih državne samostojnosti.

Izšla je nova knjiga „Slovenčeve knjižnice“ napet detektivski roman

„Skrivnost dr. Fu-Mančuja“

Knjigo lahko kupite v vseh knjigarnah in trafikah za nizko ceno 5 Lir. — Kupujte knjige „Slovenčeve knjižnice“

kah in med listi knjig izredno dolgo ohrani ter tudi obdrži prvotno naravno belo barvo. Slovenski izraz za to cvetlico je »planika« in ne »planinka«, ker to pomenja namreč žensko, obiskovalko planin. Drug lep slovenski izraz za to cvetlico je »očnica«, kakor pravijo planiki naši ljudje, ki so v gorah doma. Želja marsikakega planinca je bila, da bi to cvetlico vzgajal tudi doma, na svojem vrtu. Vendar je cvetlica višin in se v dolini skoraj ne da aklimatizirati. Po raznih alpinarijih-vrtovih, posnemajočih gorsko kamenje in rastlinstvo — sicer vidimo sem in tja tudi planike, toda to so navadno take, ki so bile s korenino prinesene v dolino in tu zasajene ter negovane. Ni bilo pa mogoče teh cvetlic privedi, da bi se v dolini tudi množile. Znani trnovski vrtnarici pa se je to letos vendar posrečilo. Ze pred časom je dohila seme planike iz Nemčije, to posejala na svojem vrtu v Trnovem ter s spretno gojitvijo tudi res dosegla, da so zrastle prav lepi grmički planik. Cvetlice sicer niso tako snežno bele, kakor na planinah, jim pač manjka pravega višinskega sonca, toda imajo lepe svetle košarice in jih je v grmičkih tudi po več. Gospa jih je pred tedni prodajala grmičke po 20 lir in se je kljub visoki ceni našlo nekaj ljubiteljev planinskega cvetja, ki so te grmičke odkupili ter vsadili doma. Visoka cena je bila umevna, saj so te cvetlice zahtevale res mnogo truda. Zdaj se je cena grmičkov znižala na pet lir. Znano je, da so bile planike vedno strogo zaščitene s posebnim zakonom, vsak obiskovalec gora jih je smel trgati kvečjemu troje, toda le tako, da ni uničil korenin. V trgovski prodaji pa so bile cvetlice, prinesene z gora, sploh prepovedane.

1. Izpred malega kazenskega senata. Pri založniku piva Leopoldu Bajžlju v Spodnji Šiški je bil zaposlen 37 letni delavec Janez Pleško. Ta je konec marca, ko je izstopil iz službe, vlomil v ledenico in Bajžlju odnesel 21 l olja in 3 kg govejega mesa. Pred malim kazenskim senatom je bil Pleško zaradi tega vloma obsojen na 3 mesece strogega zapora. Pred sodniki se je izgovarjal, da ei je skušal s tem vlomom plačati vse nadure, ki mu jih ni gospodar Bajželj hotel odobriti in plačati.

Naznanila

GLEDALISCE. Drama: Četrtek, 18. junija ob 17.30: »Lepe pustolovščine«. Izven Zelo znane cene od 10 lir navzdol. — Petek, 19. junija: Zaprt. (Generalna). — Sobota, 20. junija ob 17.30: »Kralj na Betajnovcih«. Red Premierski. — Nedelja, 21. junija ob 17.30: »Romeo in Julija«. Izven. Zložane cene od 12 lir navzdol. — Ponedeljek, 22. junija, Zaprt.

Operas: Četrtek, 18. junija ob 16.30: »Evegnj Onegin«. Red B. — Petek, 19. junija ob 17.30: »La Boheme«. Izven. Gostovanje Zlate Gjurgjeve. Cene od 24 lir navzdol. — Sobota, 20. junija ob 16.30: »Carmen«. Red A. Gostovanje Elze Karlovice. — Nedelja, 21. junija ob 15.30: »Boecio«. Izven. Zložane cene od 18 lir navzdol. — Ponedeljek, 22. junija, Zaprt.

RADIO. Četrtek, 18. junija, 7.30 Poročila v slovensčini — 7.45 Lohka glasba. V odmoru (8.00): Napoved časa — 8.15 Poročila v italijansčini — 12.15 Koncert sopranistke Džane Sokove — 12.40 Moderne pesmi, vodi dirigent Zeme — 13. Napoved časa. Poročila v italijansčini — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovensčini — 13.25 Orkester pesmi vodi dirigent Angelini — 14 Poročila v italijansčini — 14.15 Koncert Radliskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijance, glasba za godalni orkester — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Koncert pianistke Agnese De Peppo — 17.40 Cerkveno glasbo izvajajo baritonist Ferdinand Corena — 19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Simfonična glasba — 20. Napoved časa. Poročila v italijansčini — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovensčini — 20.30 Vojaške pesmi — 20.45 Koncert Komornega zbora, vodi dirigent D. M. Sijance — 21.15 Koncert sopranistke Manje Mlejnikove — 21.40 Koncert violinista L. Pfeiferja in pianista Marijana Lipovška — 22.10 Opera glasba — 22.45 Poročila v italijansčini.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resaljeva c. 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič, Tržaška c. 48.

POIZVEDOVANJE. Ušla nam je mala papiga (modra z belo glavjo). Prosimo najditelja, da jo odda Poljska pot št. 38 ali pa Predovičeva 21, Moste. Dano nagrado.

Iz Cerknice

Ljudsko gibanje v maju. V mesecu maju anagrafski urad naše občine izkazuje sledeče število rojstev, smrti in porok: rojeni so bili 4 otroci, 1 moški in 3 ženske. Umrle so štiri moške osebe in 5 žensk. Najstarejša je bila 73 letna Sivec Marija iz Podslivnice. Porok pa je bilo 6. Občani se pozivajo, da vsako spremembo stanovanja, doselitev v njeno področje ali pa izseli-

tev iz nje, javijo takoj občinskemu anagrafičnemu uradu, ki deluje v prostorih občine.

Važna pridobitev Zdravstvenega doma. To zdravstvene ustanove se prebivalstvo prav pridno posluša. Z zadnje dni pa je naš Zdravstveni dom precej obogatel: dobil je namreč višinsko sonce. Napravo prav toplo priporočamo. Posebno mladina naj bi se je v polni meri poslužila, a tudi odraslim je na razpolago. Čas za observanje je vsak torek in petek od 10 do 12 popoldne v prostorih Zdravstvenega doma v Cerknici.

Dež smo dobili, hvala Bogu. Potreba po njem je bila že zelo velika. Ni bilo to posebno opaziti na posevkih, ti bi že še zdržali nekaj dni, pač pa je bilo pomanjkanje dežja opaziti na travah, ki so se zadnje dni preteklega tedna pričele kar sušiti. Ze v četrtek in petek so se začeli kopčiti težki, dežja polni oblaki, toda veter jih je prav pridno razganjal, kot da bi delal dobro delo. V soboto popoldne je sicer padlo nekaj kapljic dežja in že smo bili veseli, da ga bomo dobili kaj več. Sicer so ga res dobili nekoliko na Raketu, mi pa smo se zadovoljili z onim, ki je pričel padati od sobote na nedeljo ponoči. Nedelja pa je bila spet lepa in sončna.

Suša zadnjih dni je bila povod, da je pričelo tudi jezero močno usihati. Prejšnja leta se je ta naravni preobrat izvršil že konec junija ali prve dni julija. Toda naši Jezerci so tudi letos uganili, da bo v tem prav tokrat izjema. Voda je pričela odtekati že sredi prejšnjega tedna, v nedeljo pa je usahnili kot prvi: Vodonos. Prav redki so bili ribiči. Rib letos ni. Vodonos je prav slabo pokazal, izgleda, da ne bo veliko boljše ali pa celo slabši Rešet. Največ upanja letos Jezerci polagajo na Retje in pa na Zadnji kraj. Da letos ni rib, je bila kriva prehuda zima. Pod ledom je namreč zmrznilo veliko število odraslih rib.

Knjige »Slovenčeve knjižnice«. Vse že izišle knjige, pa tudi najnovejše, dobite naprodaj pri g. Ivanu Turšiču v Cerknici. Poleg knjig »Slovenčeve knjižnice« pa lahko za malenkostno odškodnino dobite tudi druge, nove in najnovejše knjige, ki nam morajo biti vedno dobre in zveste prijateljice.

Z Gorenjskega

Taborenje učenk na Bledu. Učenke višjih šol na Koroskem bodo nekaj časa opravljale vojno službo pri ustanovah narodno-socialnega skrbstva na Koroskem. V ta namen so jih poklicali na taborenje na Bledu v Domu za oddih mladine, kjer so ujavali 50 deklet v njihove naloge. Službo bodo opravljale v otroških vrteh. Vsak dan so se vadile tudi v športu in se kopale. Novo službo so že nastopile dne 12. junija.

Umrli je v Lescah gospa Lucija Jeglič roj. Mežnaric, stara 58 let. Pokopali so jo na župnem pokopališču v Lescah. Rajna zapuška moža Andreja in štiri otroke.

Nov otroški vrtec so odprli te dni pri Sv. Križu nad Jesenicami. Vodi ga Marija Mihelič. Kuharski tečaj so spet imeli v Medvodah. Udeležilo se ga je veliko število žen in deklet.

Iz Hrvaške

Darilo predsednika slovaške republike Poglavniku. Predsednik slovaške republike je poslal Poglavniku za god krasen kristalni pokal s pozlačenimi slovaškimi in hrvaškimi narodnimi motivi. Poglavniku je darilo izročil slovaški poslanik v Zagrebu Josef Cieker.

Hrvaška na železnih kolajnah v Bratislavi. V slovaško prestolnico je odpotovala hrvaška železniška delegacija na pogajanja z nemškimi, italijanskimi, slovaškimi in madžarskimi železniškimi in tarifskimi strokovnjaki zaradi določitve skupne tarife za prevoz slovaškega blaga do adrijskih in sredozemskih luk.

V Varaždinu je dopotoval nenapovedan hrvaški prosvetni minister prof. Radković ter je obiskal vse tamošnje srednje in ljudske šole. V posameznih razredih je prisostvoval nekaj časa tudi pouku ter izpraševal učence.

Osješka opera gostuje z velikim uspehom v Varaždinu. Zadnjič je nastopila z opero »Trubadur«, v kateri se je posebno izkazala tudi pevka Olga Kocijančičeva.

Spominske znamenje na filatelistično razstavo v Banji Luki je izdala hrvaška poštna uprava. Spominske znamenje so pustili v promet 13. t. m.

Iz Srbije

Pohvala srbskega ministrskega predsednika kmetstvom ljudstvu. Kmetijski strokovnjaki, ki nadzorujejo na terenu izvajanja obveznega načrta za kmečko proizvodnjo v Srbiji, so iz vseh krajev poslali srbski vladi poročila, da so kmetje povsod obdelali vsa razpoložljiva zemljo in jo zasejeli. V zvezi s temi poročili je srbski ministrski predsednik s posebno naredbo javno pohvalil kmečko ljudstvo ter se mu v imenu Srbije in srbskega naroda zahvalil za izvršeno delo, s katerim je kmečko ljudstvo premagalo vse ovire in pregnalo strah pred lakoto. Iz pohvale Nedičeve je razvidno, da je bilo zaradi vremenskih nezdov in drugih razmer, ki so bile v Srbiji, lanske jesen nad 200.000 hektarjev zemlje manj zasejane z ozimino, kakor pa druga leta. Letošnja spomladanska dela je pa precej ovirala tudi dolga in huda zima ter slabo vreme. Toda kljub temu so kmetje ob nastopu lepših dni obdelali nad 1 milijon in dvesto tisoč njiv in polj ter jih zasejali s pšenico, koruzo in drugim semenjem. Kmečko ljudstvo končno Nedič poziva naj vztraja pri svojem delu in še naprej marljivo obdeluje zemljo. Na ta način bo Srbija sama zase pridelala dovolj živil in jih ne bo treba uvažati od nikoder.

Pokojnine družin padlih srbskih državnih in samostojnih uradnikov. Srbska vlada je s posebno naredbo uredila vprašanje izplačevanja pokojnin družinam vseh tistih državnih in samostojnih uradnikov, ki so padli v bojih z notranjimi sovražniki.

Kmetijska fakulteta beogradskega vseučilišča je razpisala natečaj za sprejem 18 profesorjev za posamezne predmete.

Sprememba uredbe o financiranju okrožij. Na predlog finančnega ministra je srbska vlada sprejela dotedaj veljavno uredbo o financiranju okrožij, ureditvi njihove finančne službe in likvidiranju banovin.

V rekovskem okraju v Srbiji so začeli zelo gojiti svilopreke. V ta namen je oblast dala kmečkemu ljudstvu brezplačno na razpolago 1.000 sadik mury.

Naročajte »Slovenca«!

Nekaj za mlada srca

Dogodivščina v puščavi Gobi

Pekoče sonce Srednje Azije je žgalo na puščavo Gobi. Sotari odprave so se blesteče belili na rumenem pesku in v opoldanski vročini je bilo taborišče kakor izumrlo. Le s prostora kitajskih kulijev se je razlegalo strahotno tuljenje in cviljenje psa. Voditelj ekspedicije, dr. Stevenson, je zatorej planil iz šotara in prihitel na precej oddaljeni prostor kitajskih kulijev.

Pogled na prizor, ki ga je uziel, ga je do besnosti razkačil. Eden od nosačev je bil mršavega ščeneta, katerega je kdo ve kje iztaknil, privezal h kolu in je s pasjim bičem priganjal ubogo revšča, da je tekalo zmeraj v krogu okoli kola. Ne da bi kaj pomisljal, je raziskovalec planil h kuliji in mu iztrgal bič iz roke. Jako se je moral premagovati, da ni tega brezsrčneža začel sam bičati z istim bičem.

»Kaj pa je to, Cenfu?« je zavpil.

»Zakaj vplasti, gospod?«, je užaljeno zašepetal Kitajec, ki je zamenjal težki »r« tujeje jezika po načinu neizobraženih Kitajcev z »l«. »Cuan lepa pečenka. Če dobro tolceno, bo mehka«. Kazalo je, da se ni niti malo zavedal kake krivde in da se mu je hudo zamerilo, da se je kdo vtikal v njegove kuharske zadeve.

Raziskovalec se je sklonil in psu razvezal vrvice. Cim je pes spoznal, da je prost, je kakor blisk šinil med šotore.

»Tvoj delež jedi je zadosti izdaten«, je dejal doktor Kitajcu, ki je srditih oči buljil za izgubljenim plenom. »Tu v taborišču je moj živež v navadi.« Nato se je okrenil in pustil nosača samega.

V šoturu je doživel raziskovalec novo presenečenje. Pred njegovim ležiščem je ležal osvobojeni pišček, kakor bi se zavedal, kam da spada. Prišleca je pozdravil s kratkim laježen in se je pri nogah svojega rešitelja zleknil na tla.

Ta nova šotorska tovarišija ni bila Stevensonu prav nič všeč, vendar si je mislil, da je ta ubežnik pri njem najbolj na varnem spricho kuharja in zato ga je pustil pri sebi. Ko se je Stevenson ponoči prebudil, je videl, da pišček se zmeraj nepremično leži pri njem in da mu zvesto gleda v oči.

Paznik je prišel s poročilom, da je kuli Cenfu izginil. Ukradel je pa tovor živin in šel po svojih potih. Stevenson mu je poslal na pot nekaj hudih izrazov iz svojega tozadevnega besedišča in je ukazal, naj ga nikar ne iščejo.

Ekspedicija se je že drugi dan napotila dalje skozi Hara-Hoto, ki je znana kot »Crna država«. Smoter ekspedicije so bila grobišča kraljevske rodbine Han, kjer so učenjaki domnevali, da bodo našli mnogo zgodovinskih oporišč. Cui, to ime si je obdržal (Cui je kitajska beseda za besedo pes), se je venomer potikal med nogami ponijev in je povzročil večkrat, da so se morali ustaviti, vendar so mu zaradi njegove zares pasje zvestobe zmeraj radi odpustili.

Nekega jutra pa, malo ur pred sončnim vzhodom, je Stevenson opazil, da nima več daljnogleda. Bržkone se je bil med ježo neopazno izmuznil iz usnjate torbice. Brž je povedal svojim spremljevalcem, da naj gre ekspedicija počasi dalje, in kot zmeraj, naj se ustavijo, ko se začne najhujša vročina. Nato je pojezdil nazaj, da bi poiskal izgubljeni daljnogled. Cui ga je na vsak način hotel spremljati, a Stevenson ga je zapodil nazaj.

Raziskovalec je s pogledom, uprtim v tla, jezdil več milij daleč. Tako je bil zamišljen v iskanje, da ni opazil krdela jezdecev, ki so mu bili prišli naproti. Cim so ga zagledali, so se razkropili in ga nato v velikem loku obkrožili in so pri tem Stevensonu vzeli v sredo. Ko je zaslislal lopotanje in se ozrl kvišku, je bilo že prepozno. Obkolilo ga je krdelo razcapanih Tibetancev, in preden je utegnil prijeti za orožje, so ga že potegnili s konja, ga zvezali in mu zamašili usta. Nekaj mož ga je spet dvignilo na konja, kjer so ga privezali na sedlo, nato je krdelo naglo odjezdilo v stran in odgnalo jetnika s seboj.

Medtem ko so dirkali dalje ko strela, se je Stevenson polagoma osvestil, vendar se ni preveč zbal. Spoznal je pač, da je padel v roke roparski tolpi. Pri tem bo seveda poglavitno, da bo treba plačati odkupnino in izročiti to, kar ima pri sebi. Pa to se bo že dalo preboleti. Ko je pa ta ježa trajala ure in ure, ga je pa vendarle obsel strah.

Se prekmalu je zvedel, da je imel dovolj povoda za svojo bojazen. Pri nekem razpadlem zidovju, ki je bilo pred 2000 leti bržkone kaka trdnjava, se je tolpa ustavila. Molče so ujetnika vzeli s konja in ga odgnali k podrtijam, kjer so se roparji spravili na strašno delo. Med ruševinami so izkopali luknjo, ki je bila tolikšna, da je mogel človek v njej stati. V to luknjo so postavili zvezanega znanstvenika. Potem so ga z vseh strani obložili s kamenjem, tako da je gledala le glava ven.

Nesrečni znanstvenik se je v dno duše zgrozil, ko je zdajci zagledal nekoga, ki je prihajal iz razvalin in ki je v njem spoznal Cenfuja. Takoj se mu je pojasnilo, kaj vse skupaj pomeni. Postal je žrtve kitajskega maščevanja. Cenfu se je bil poslužil pomoči roparske tolpe.

Z obrazom, ki je kazal vidno zadovoljstvo zaradi vsega, kar se je zgodilo, se je kuli usedel pred njim na tla in spregovoril:

»Ti plisel v naso deželo, da najti kamenje. Zdaj imeti veliko kamenja. Cenfuja nic vec zaliti, jaz jako vesel. Ti tukaj umleti.«

Nato je zločinec vstal in čudno zabrlizgal. Kot bi trenil, je bila vsa tolpa na konjih, iz dalje so odmevali udarci kopit in Stevenson je ostal v svojem obupnem položaju — sam.

Napravil je nekaj poskusov, da bi kamenje odvalil s sebe, pa je to kmalu opustil. Čeprav bi ne bil zvezan, bi se bil vendar težko osvobodil. Brezupno je povešal glavo, videč pred seboj svojo strašno konec. Da bi mu ekspedicija pomagala — ni bilo niti misliti. Preden bi se njegovi spremljevalci začeli zaradi njega vznemirjati, bi se dolgo trajalo — in čeprav bi ga začeli iskati — kdaj bo tedaj že mrtev!

Stevenson res ni bil strahopetec, a zdaj je zares izgubil vsako upanje in ga je bilo groza. Zaprl je oči in je mislil na to, kako bi si utegnil skrajšati svoje muke. Nenadoma je ves prestrašen odprl oči. Nakaj vlažnega mu je šlo čez obraz.

Tedaj je ves osepel vzkliknil. Cui je stal pred njim, mahljajal z repom in se je na vse pretege trudil, da bi izrazil svoje veselje. Ne besede ne udarci niso mogli psa obdržati v taborišču. Vso to dolgo pot je bil sledil svojemu gospodarju.

Ujetnika je prešinilo novo upanje. S klici in kmanjem z glavo je skušal psu dopovedati, naj gre po pomoč. Seveda je trajalo precej časa, preden ga je Cui razumel. Z velikimi razumnimi očmi je zrl vanj, in Stevenson je že mislil, da njegovo prizadevanje ne bo nič zaleгло. Tedaj se je pa Cui mahoma obrnil in zdiral nazaj.

Mnogo strašnih ur je preteklo. Raziskovalec je omahoval med upanjem in obupom. Začela ga je mučiti strašna žeja. Sonce ki ga je žgalo na nepokrito glavo, mu je povzročalo neznosne bolečine. Zmeraj težje je mogel misliti. Zdaj pa zdaj je zavpil, da bi olajšal spremstvu iskanje.

A dolgo se je moral mučiti, dokler se slednjič vendarle ni pojavil Cui pri njem. Cez nekaj minut nato se je približala gruča jezdecev, ki so poskakali s konj in začeli valiti kamenje z njega. Nato so mu prerezali vezi in ubogi Stevenson se je osvobojen opotekel na tla.

Jezdci so mu poročali, kako se je bil Cui pojavil v taborišču in da je dotlej cvilil in ječal krog njim, dokler se jim ni posvetilo, da je doktor nemara v nevarnosti. Takoj so odrinili na pot, vendar je bilo skoraj nemogoče slediti psa, tako hitro je tekel naprej.

Cui je odlično poplačal trud svojemu rešitelju. Ko je Stevenson okrevljal, je močno pritiskal k sebi ubogega ščeneta in je sklenil, da se ne bo nikoli več ločil od njega.

zabavna in šaljiva zgodba. Kdor pa ne zna gladko dalje govoriti, se mu pa smejemo in naj stoji.

Umatno uho

Kaj? Ali naj bi kdo, ki je gluhi, lahko slišal z njim? Ne, ne, ta reč je povsem druga! To je jako finta napravna, ki eo jo iznašli učeni ljudje, kateri so hoteli razvozlati zakone prirode. Ta aparat je tako občutljiv za zvoke, da natančno zabeleži kak zvok, ki izvira iz dalje več sto kilometrov. Na polotoku severnega Ledenege morja, na Novaji Zemlji, so nekoč vpriporili velikanske razstrelitve in na mnogih krajih Nemčije in Nizozemske so postavili take aparate in res — vsi so »slišali« tisti silni trušč. Majhna mrenica — membrana — ki je slišna kot pri telefonu, se je začela zaradi velikanskega krupa tresti, prav tako kakor bobenček v človeškem ušesu. Ta membrana je spojena z majhnim zrcalcem. V notranjosti aparata je električna žarnica, ki njeni žarki padajo na zrcalce, z njega pa na fotografski papir. Pri najmanjšem gibu membrane začne svetloba romati in tako rekoč »napiše« na fotografski papir krivuljo, nazobčano črto, ki jo vsi poznamo. Na podlagi te krivulje morejo učenjaki spoznati, kako je zvok učinkoval in morejo dalje določiti svoja znanstvena opazovanja.

V nasprotju s svetlobo se zvok ne širi enakomerno dalje. V vojni so opazovali, da se grmenje topov v daljavi 50 kilometrov sploh ni slišalo. Učenjaki imenujejo ta pojav »prostor tišine« in skušajo dognati, odkod bi izvirala ta čudna lastnost narave. Umetno uho naj bi jim pri tem pomagalo.

Čudo stavbarstva

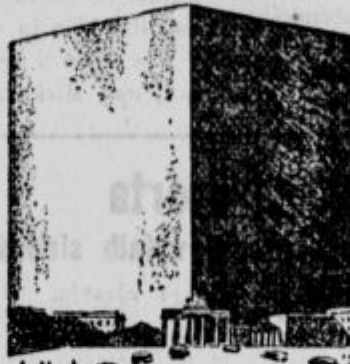
3000 km avtomobilskih cest v številkah
Se vedno se čudimo piramidam, češ da kaj takega dandanes ne bi zmogli. In vendar imamo tudi v sedanjem času take čudovitosti in to je 3000 km

Iz železa, ki je v cestah, bi dobili takole utež, ki bi bila visoka 30 metrov.

avtomobilskih cest v Nemčiji. Ze konec leta 1938 so bile te ceste v prometu in koliko te ceste pomenijo glede na stavbarstvo in gradbenost, naj povedo pričujoče slike.

Več ko 200 km je bilo zgrajenih mostov na najbolj težavnih krajih; čez reke in brezdna se bo

Iz 18 milijonov kubičnih metrov betona bi imeli velikansko koko v višini 262 metrov.

čijo njih drzni loki in se povsed prilagajo pokrajinam in so ponosna podoba človeške sile v tehniki. Če bi te mostove z avtomobilskih cest postavili drugega tik drugega, bi lahko z njimi premostili Vzhodno morje, to je morje med Kodanem na Danskem in Swinemundenom na Nemškem. Približno 153 milijonov kubičnih metrov zemlje in skalovja je bilo pri tej gradnji premetanih, kar bi dalo hrib, ki bi bil visok 585 metrov. Samo na po-

In 585 metrov bi bil visok hrib, ki bi nastal iz vse tiste zemlje in skalovja, kar so jih prekopali za te ceste.

vršju ceste je vdelanega 97.000 ton železa, pri čemer ni všteto železo pri mostovih in prelazih. Tudi to bi dalo mogočno utež, ki bi bila visoka 30 m in bi imela premer 23 m. Za te ceste so uporabili 10 milijonov kubičnih metrov betona, kar bi dalo koko v višini 262 m. To so številke, ki se moramo ob njih ustaviti, slike pa nazorno pričajo o njih.

Japonska pravljica

Pred več sto leti je živel visoko zgoraj v divjih gorah mož z imenom Osaga, ki je tolkel kamenje. Malo je prejel denarja za to naporno delo in je venomer vdihoval zaradi svoje revščine.

»Oh, če bi bil vendar bogat,« je stokal, »da bi se mogel od vsega tega truda epočiti na mehkem naslanjaču iz rdeče svile!«

Tedaj se je odzval nevidni glas z neba: »Zgodi se ti po tvoji volji!«

In Osaga je postal bogat in je počival na mehkem, rdečem, svilenem naslanjaču.

Tedaj se je zgodilo, da je v vsem sijaju potoval mikado skozi deželo. Spremljala ga je četa jezdecev in služabniki so v znak njegove časti držali zlat sončnik nad njegovo glavo.

Ko je Osaga to videl, je postal nejevoljen, češ da nad njegovo glavo ni nobenega zlatega sončnika, in je zagodrnjal: »Oh, če bi bil vendar mikado!«

Spet se je odzval nevidni glas od zgoraj: »Zgodi se ti po tvoji volji!«

In kar koj je postal mikado. Pred njegovo nosilnico so jezdili jezdec in spremljali so ga vsi velikaši iz države. Nad njegovo glavo je bil zlat sončnik.

Toda sonce je žgoče pripekalo na zemljo in opalilo vsa riževa polja. Tedaj se je vladar začel pritoževati, češ da ga sonce peče v obraz in ima oblast nad njim.

»Zelim si, da bi bil sonce!« je nejevoljen vzkliknil.

In glas z neba je spregovoril:

»Zgodi se ti po tvoji volji!«

Pa je postal sonce in njegovi žarki so pripekali na zemljo, da so jo vso požgali. A oblak se je postavil med sonce in zemljo in je zavrčal njegove žarke.

Osaga je razjezilo, da je bil oblak mogočnejši kot sonce. Spet ni bil nič več zadovoljen, in si je zaželel postati oblak.

In spet se je odzval glas od zgoraj: »Zgodi se ti po tvoji volji!«

Osaga se je spremenil v oblak, postavil se je med sonce in zemljo in riževe njive so spet ozelenele in vzcvetele.

Oblak je deževal v velikih kapljah na zemljo, reke so narasle, prestopile bregove in močve in odnašale s seboj hiše in živino. Samo pečina, ki je nanjo lila ploha, se ni premaknila. Spet je bil Osaga nezadovoljen, ker je bilo še zmeraj nekaj na svetu, kar se mu je zaporstavljalo.

detektiv

80

Nekdo ga je zasledoval — treba se bo kam skriti...

Medtem, ko se je Mišek ves obupan oziral okrog sebe in buljil v temo, je le zapazil vrata, ki je v njih tičal ključ in je vtaknil ključ brž v notranjo stran vrat.

»Nič drugega mi ne kaže, ko da vstopim tu noter,« si je dejal, »vendar je lahko, da sem zašel v kako past.«

Vstopivši v sobo, je brž zaklenil vrata za seboj.

Komaj je vstopil v sobo, je že začutil, da ni sam. Nekdo se je motovilil po sobi in se je ko nekakšna nadevana vreča približal k Misku. Kdor koli je že bil, cvilil in ječal je, da Bog pomaga.

»Za božjo voljo, oprostite mi,« je zajecjal Mišek, »saj veste, jaz... jaz... oh, lej ga no, saj to si ti, Kužek!« je kriknul na ves glas.

Za kratek čas

Stric vpraša svojega nečaka, kaj bi rad imel po njegovi smrti. Nečak odgovori:

»Tvojo glavo!«

»Zakaj pa glavo?«

»Zato ker očka zmeraj pravi, da imaš ro-zine v glavi!«

Graščak spremenjen v psa

Zvel je graščak, neusmiljen in krut. Kmetje so se ga bali ko hudobe. Njegova gospa pa je bila dobra ko angel. Veakemu je rada pomagala, ki je bil pomoči potreben.

Nekoč je ukazal graščak odgnati kmetu zadnji kravi. Kmet ni imel živine, da bi jo vpregel pred plug in oral.

Gospa je videla kmeta v stiski in mu na skrivaj vrnila kravi. Toda graščak je opazil, kako je kmet gnal kravi domov. Vzel je puško in se razjarjen zapodil za njim.

Kmet se je plašen ustavil pri križu, ki je stal ob poti in pričakoval najhujšega. Tedaj je spregovoril Trpeči na križu: »Le nič se, kmetič, mi ne boj in tu za križem mi postoj!«

Kmet se je stisnil za križ. Graščak je pridrvel pred križ in ustrelil vanj. Sveta rešnja kri je pri-tekla iz telesa Gospodovega, graščak pa se je pri tej priči v psa spremenil.

V grajskih linah je stala gospa in videla vse. Ukazala je voditi psa graščaka na razna božja pota, da bi se ga Bog usmilil, mu odpustil in mu povrnil človeško podobo, pa zaman.

Naročajte in čitajte »SLOVENE«

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET

KRAJE. GODEC

214.

Na klopci na vrtu je sedela Almira. Nepremično je zrla v nebo, ki je bilo posuto z zlatimi zvezdami. Noč je bila krasna. Toda Almira ni čutila le krasote, ni občudovala lune in ne migotajočih zvezd na nebu. Poslušala je veselo vriskanje z ženitnine in mislila na svojo strast in maščevanje.

215.

Njena duša se je tem bolj razburjala, čim dalj je trajala radost in ples pri Serajnikovih. Sla bi bila tja in zapalila hišo in skedenj, da skali ženitovanjsko veselje. / Vi ta misel ji ne ugaja, češ, tako se ne bo maščevala do volj nad Mirkom in njegovo nevesto.

216.

Iz teh in podobnih misli jo vzdrami hipoma peket konjskih kopit. Almira skoči pokonci. Mimo njenega vrta zdrija kakor besna pošast nočni jezdec. Skrbno se ozira dekleta za njim, toda izgine ji za košatim drevjem kot bi trenil. Nekaj trenutkov stoji začudena in kakor priklenjena ter strmi za jezdecem...

Prva desetletja slovenskega športa

so zapustila v našem družabnem življenju precej vidnih sledov

Ljubljana, junija.

Kdor se zanima za to, kako uporabljajo naši ljudje tiste ure, ki so namenjene počitku in razvedrilu, bo ugotovil v zadnjih desetletjih prav znaten napredek. Nekdaj so bili med ljudmi v zrelih letih le redki, ki so iskali počitka v daljših sprehodih, v kopališčih ali na primer pri delu na domačih vrtovih. Generacija, ki prihaja dandanes že v stara leta, je poznala le nekaj vrst športnega razvedrila: največ je bilo planincev, precej pa tudi lovcev, ribičev in nedeljskih turistov. Športniki novotarijami, z nogometom, lahko atletiko, tekmovalnim plavanjem in smučanjem se je seznanila naša mladina šele pred dobrimi 20 leti.

Podjetno prizadevanje organiziranih športnikov pa ni ostalo brez uspeha. Razvedrilo pod vedrim nebom ni več moda, pač pa resnična potreba generacije, ki ima sodobne poglede na zdrav način življenja. Pod vplivom športnega gibanja se je marsikaj spremenilo: v vročih poletnih dneh skoraj ne vidite več sončnikov, pač pa veliko kopalcev, ki se sončijo v kopališčih in obrežjih voda; med obiskovalci plavalnih bazenov je vedno več odraslih, pri plavalnih vajah pa vidite tudi 60 in 70 letne može, ki se dan za dnem utrjujejo v vztrajnem plavanju: pri vrtnih delih ne vidite več samo najetih uslužbencev, pač pa vedno več meščanov, ki imajo veselje z vsemi opravki od najljubših do najtežjih.

Če o nekdanjih mislihi mestni ljudje, da je telesno delo nekaj poniževalnega in če se nam zdi dandanes naravnost sramotno žetvi v brezdelju, moramo tudi v tem ugotoviti pomemben napredek, za katerega ima brez dvoma tudi športno gibanje precejšen del zaslug. To, kar človeka najbolj odbija od telesnega udejstvovanja, je salonska ali praznična obleka, katero so v prejšnjih časih nosili meščani dan za dnem, od jutra do večera. Tudi v tem oziru so se uveljavile nove navade. Marsikdo si je omislil »športno« obleko, v kateri lahko tudi dela, v prostih urah pa nataknejo ljudje najrajši stare hlače in si zavijajo rokave. Nikogar ni več, ki bi se bal, da bi trpel na ugledu, če ga ljudje vidijo v delovnih oblekah.

Da se ozremo še na sodobno miselnost dijaštva. Le-tam ne gre več samo za pozitivne ocene v šolskih spričevalih, pač pa tudi za negovanje telesnih zmogljivosti vsaj toliko, kolikor je za zdravje potrebno. Vedno manj je odjudnih fantičev, ki so brez fantovskega ponosa in brez smisla za veselo tovarštvo, vedno več pa takih, ki so podobni fantom od fare. Ne gre za podcenjevanje učenja, pač pa proti za-

nemarjanju in dušenju zdravja, življenjske podjetnosti in srčnosti.

Pred dvema desetletjema ste videli na športnih igriščih le pčilo število dozorevajoče mladine. Na imena nogometašev in atletov, za katere smo se navduševali v prvih letih po vojni, smo že davno pozabili, je pa med njimi vedlika večina takih, ki so ohranili »športne« navade tudi v svojem zasebnem in družinskem življenju. Športno podjetnost prepuščajo največ svojim otrokom, sami pa so zamenjali disk in kroglo, sprintarice in žogo z lopato in sekuro: v športu se udeležujejo največ kot trenerji svojih nadebnih malčkov. Za krepitev zdravja je dejansko precej »seeno na kakšen način gojiš svojo telesno vzgojo, važno pa je ugotoviti, da se bivši športniki le udeležujejo in da nudijo doraščajočemu rodu več možnosti za razvedrilo in utrjevanje na dobrem zraku.

Osnovne naloge športnega gibanja namreč niso v tem, da gojiš to, kar je zapisano v športnih učbenikih. Dejansko je šport le nadomestilo za tisto delo, katerega imajo na kmetih preveč, in katero ljudje, ki so navezani na pisarniške in obrtniške službe v zaprtih prostorih, pogrešajo. Gre za to, da se mladina tudi telesno pripravlja na življenjsko borbo, pa tudi zato, da si odrasli prilaste nov življenjski slog, ki ne dopušča predzgodnjega staranja in pešanja. Če smo prišli doslej že tako daleč, da skoraj ni več staršev, ki bi branili otrokom igrati se in tekat, ki ne prepovedujejo zračenja stanovanj, bomo kmalu stali pred novim problemom: pravilna športna usmerjenost generacije, katere življenjska pot se nagiba letom, ko začnejo telesne moči pešati. O tem vprašanju bomo objavili v kratkem nekaj zanimivih misli, katere je podal 60letni tekmovalc dr. Karl Diem.

Šport v kratkem

Razstavo športnih fotografij so otvorili v Rimu s slovesnostjo, katere so se udeležili razen ministra za narodno kulturo Ekselence Pavolinija tudi drugi visoki predstavniki političnega in kulturnega življenja. Prireditvi je prisostvoval tudi ravnatelj mednarodnega olimpijskega instituta dr. Karl Diem. Veliko razstavo športnih fotografij je organiziral CONI.

Dr. Vainö Sares, znani finski smučar in trener italijanskega smučarskega predstavništva, je padel na vzhodnem bojišču. Italijanski športni listi se ga spominjajo kot nenavadno nadarjenega in požrtvovalnega športnega učitelja in dobrega planinskega tovariša.

Samo štiri moštva se še potegujejo v Nemčiji za naslov državnega prvaka. V nedeljo, 21. t. m. bodo merili svoje moči takole: Blau-weiss bo igral v Berlinu proti dunajski Vienni, v Gelsenkirchenu pa bodo gledali zadnje dejanje na zelenem polju med Schalke 04 in enajstletice Offenbacher Kickers. Končna odločitev bo padla dne 5. julija na prireditvi, ki bo v Berlinu v olimpijskem stadionu.

O lahkotletu, ki je postal milijonar. Celo vrsto boksarjev poznamo, ki so si prislužili s svojimi železnimi pestmi težke milijone, lepe vsote zaslužijo tudi pokleni nogometaši, lahkotletci pa spadajo med tiste športne idealiste, za katere veljajo strogi predpisi amaterskega paragrafa. Edini atlet, o katerem čitamo, da je postal čez noč bogataš, je madžarski metalec kladiva Gaspar. Nedavno mu je umrl stric v Ameriki in mu zapustil lepo vsoto 200.000 dolarjev. Gaspar pa je imel smolo, da je postal milijonar v madžarskem denarju ravno sedaj, ko so zaradi vojnih dogodkov krediti v Ameriki zaprti. Tako se je moral Gaspar za sedaj zadovoljiti le z veselo novico, do denarja pa bo prišel šele po vojni.

Nurmi o tekih čez drn in strn. Slavni finski tekač Nurmi ima navado, da spregovori le redkokdaj. Prav zaradi tega so izvajanja znamenitega lahkotletskega strokovnjaka tem bolj dragocena. Iz Helsinkov poročajo, da je zavzel Nurmi nedavno stališče do tekov čez drn in strn, katere so začeli s posebno vneto gojiti ravno v državah, ki dajejo svetovne prvake v tekih na dolge proge. Nurmi priporoča za odrasle zlasti gozdne teke na 8 km. Poudarja pa, da so ti teki koristni le v slučaju, če ne dosežejo posebnega telesnovzgojnega učinka. Za mladino priporoča gozdne teke od 3 do 6 km.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 17.30

Nad vse zabaven film
Smola slamnatega vdovca
Vittorio de Sica, C. Calamai, C. Pilotto, C. Campanini
KINO UNION - TEL. 22-21

Čar lepih melodij, ognjvit, temperamentne ljubezni in drzne bikoborbe v filmu
Toreadorjeva ljubezen
Cousuelo Franco in Carlos Lopez
KINO SLOGA - TEL. 27-30

Znana gledališka veseligrca na filmskem platnu!
Eten galilejskih filmov sezone!
POSTRZEK
LILIA SILVI (evropska Deana Durbin), AMEDEO NAZZARI. Največje popevke!
KINO MATICA - TEL. 22-41

Malioglas

V malih oglaših velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0.30, pri ženitovanjskih oglaših je beseda po L. 1, pri vseh ostalih malih oglaših pa je beseda po L. 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglašje je treba plačati takoj pri naročilu.

Kupimo

Prazne steklenice

od Jekocitrola, Tonovina, Efetusina in Eukalcina, očistene, kupujemo. Čehostaklo, Resljeva c. 8. k

Stare bicikelj gume

(plašč in zračnice) ter kompletne bicikle, karbid in vreče, kupimo vsako količino. Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec, levo dvorišče) telef. 29-27.

Stanovanja

Jstejo:

Enosobno stanovanje

Isče mirna in solidna gospodinja za mesec julij ali za takoj. Naslov v upr. »Slovenca« št. 3520.

Enosobno stanovanje

ali mesto hišnice, isče gospodinja. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Čimpreje« 3665.

Pohištvo

Krasno pohištvo

si oglejte v lokalu: Medvedova ul. 28. Odprto od 4.—7. ure. Pohištvo Malenšek, Celovška 258. Telefon 37-70.

Prodamo

Cremo-Marsalo

in pristni Vermouth dobil v vagoni pošiljki. Oddajam na debelo v zalozni kleti, Zaloška cesta št. 51, V. Braz, tel. 36-17.

Fotoaparat Rodenstock

1:4.5 — f = 10.5, samosprožilec, rumenica in ves pribor, novo, ugodno napredaj. Vodnikova c. 14.

Šivalni stroji

Krojaški šivalni stroj

skoro popolnoma nov — ugodno napredaj pri ABC, Ljubljana, Medvedova c. št. 8, poleg kolodvorja Šiška.

Kolesa

Nekaj rabljenih tricikljev

različnih velikosti, ugodno napredaj. Generator delavnica, Tyrševa št. 13 (Figovec, levo dvorišče) telefon 29-27.

Sobe

Jstejo:

Eno ali dve prazni sobi isče mirna gospodinja za takoj ali mesec julij. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3519.

Selma Lagerlöf:

Zaklad gospoda Arneja

»Da, moja ljuba,« je odgovorila Elsalilla. »veš, da ti bom pomagala pri vsem. Češar se boš lotela. To rekoč je odvrkla Elsalilla plašč. Zavijala si je rokave in se vrgla na dolo.

»Ali boš tukaj zelo mirna in tiha, Elsalilla, da ne bo gospodinja opazila, da sem si preskrbe pomočnico?«

»Da, ljuba moja,« je dejala Elsalilla, »prav gotovo bom.

»No, potem pa pozdravljena, Elsalilla,« je rekla mrtva mladenka. »Samo to ti bom še prosila: ne jezi se pozneje preveč namer!«

»Kaj naj pomeni, da se poslavljajš?« je rekla Elsalilla. »Prav rada ti pridem vsak večer pomagat.«

»Ne, večkrat ti ne bo treba priti, dovolj je noč,« je dejala umrla. »Mislim, da mi boš nocojšnjo noč tako pomagala, da bo delo dokončano.«

Medtem, ko sta tako govorili, se je Elsalilla že sklonila nad svoje delo. Za časek je bilo vse tiho, potem pa je Elsalilla začutila lahen dih na svojem čelu, prav tako kot v Torazinovi hiši, ko je prišla umrla deklica k njej. Dvignila je glavo in videla, da je ostala sama. Spoznala je, kaj je pomenila ta nežna sapica, ki jo je začutila na čelu in rekla si je: »Moja mrtva sestra me je poljubila na čelo, predno se je ločila od mene.«

Elsalilla je najprej končala svoje delo. Pomila je vse skledje in vrče in jih obrišala. Potem je stopila k odprtini, da bi videla, če jo čaka že nova posoda. Ker ni našla niti krožnika, je gledala nekoliko po pivnici.

Bil je tak čas, ko ni bilo navadno nobenega gosta v kleti. Gospodinja ni sedela za svojo točilno mizo in nobenega njenih služabnikov ni bilo v sobi. Edini, ki jih je bilo videti, so bili trije može, ki so sedeli na koncu velike mize. Bili so gostje, toda bili so videti čisto domači, kajti eden izmed njih, ki je izpraznil svoj kozarec, je šel k točilni mizi,

si napolnil novega iz enega izmed velikih vrčev, ki so stali tam in se vsedel spet na prejšnje mesto, da bi pil naprej.

Elsalilla je stala tu kot bi prišla iz nekega tuje sveta. Njene misli so se mudile pri mrtvi sestri po mleku in ni mogla prav razlikovati, kar je videla. Ni trajalo dolgo, pa je opazila da so ji ti tuji može prav dobro poznani in ljubi. Kajti nihče drug ni bil tam kot sir Archie in oba njegova prijatelja, sir Reginald in sir Philip.

V zadnjih dneh se sir Archie ni nič zglasil pri Elsalilli in zdaj je bila vesela, da ga spet vidi. Hotela ga je takoj poklicati, saj so sedeli čisto v bližini, potem pa je pomislila, kako je čudno, da ni prišel nič več k njej in se je tiho potuhnula. Morda se je zaljubil v drugo, si je mislila Elsalilla. Morda zdaj misli na njo.

Kajti sir Archie je sedel nekoliko proč od ostalih. Sedel je tiho in strmел naravnost predse, ne da bi pil. Ni se udeleževal pogovora in če sta mu tovariša kaj dejala, se mu ni zdelo vredno, da bi jima odgovoril.

Elsalilla je slišala da sta ga onadva poskušala opogumiti. Vpraševala sta ga, zakaj ne pije. Celo sta mu svetovala, naj gre k Elsalilli in se z njo porazgovori da se bo spet razveselil.

»Nikar ne skrbita za me,« je rekel sir Archie. »Drugim imam zdaj v mislih. Vedno jo vidim pred seboj in vedno mi zveni njen glas po ušesih.«

In Elsalilla je opazila, kako sir Archie sedi in strmi v enega širokih stebrov ki so podpirali kletni strop. Zdaj je tudi videla, kar prej ni opazila, namreč, da je stala njena sestra ob stebri in gledala v sir Archieja. Stala je nepremično v svojem eivem oblaku in ni je bilo lahko zapaziti, ker se je tesno naslanjala na stebel.

Elsalilla je bila tiho kot miš in gledala v sobano. Opazila je, da je njena sestra odprla oči, kadar je pogledala sir Archieja. Ves čas pa, ki ga je prebila z Elsalillo, je oči povešala.

Toda samo oči so bile strašne na njej. Elsalilla je videla, da so potirne in žalostne. Bile so motne in

svečloba ni več odsevala v njih.

Čez čas je začel sir Archie spet tožiti: »Vedno jo gledam. Na vsak korak mi sledi,« je dejal.

Sedel je obrnjen proti stebri, kjer je stala pokojnica in buljil vanjo. Toda Elsalilla je razumela, da on umrle ne vidi. Ni govoril o njej, temveč o nekom, ki mu je vedno v mislih.

Elsalilla je stala ob odprtini in opazovala vse, kar se je dogajalo. In strašno rada bi vedela, na koga sir Archie neprestano misli.

Nenadoma je zapazila, da se je pokojnica vedla na klop k siru Archie in mu nekaj šepetala v uho.

Toda sir Archie še vedno ni vedel, da mu je tako blizu, da sedi kraj njega in mu šepeta v uho. Njeno navzočnost je spoznal le po groznem strahu, ki se ga je polastil.

Elsalilla je videla, da je sir Archie potem, ko je pokojnica nekaj trenutkov sedela ob njem in mu šepetala v uho, spustil svojo glavo v dlani in jokal: »Oh, da bi ne našel te mlade deklice!« je dejal. »Nicesar drugega se ne kesam kot tega, da ji nisem prizanesel, ko me je prosila.«

Ostala dva skota sta prenehala piti in prestrašeno pogledala sir Archieja, ki je tako odvrgel vso možnost in se predal kesanju. Nekoliko časa so sedeli brezupno, potem pa je šel eden izmed njih k točilni mizi in zagrabil največji vrč, ki je bil tam in ga napolnil z rdečim vinom. Potem je šel k siru Archieju, ga udaril po rami in rekel: »Pij, duša: še traja zaklad gospoda Arneja. Dokler imamo še to sredstvo, da si nabavimo takega vina kot je tale, se nam ni treba žalostiti.«

Toda v tem trenutku, ko je izgovoril: »Pij, duša!« še traja zaklad gospoda Arneja,« je Elsalilla videla, kako se je pokojnica dvignila s svoje klopi in izginila.

In obenem je videla Elsalilla pred seboj tri može z velikimi bradami in zamazanimi kožuh, ki se bore z ljudmi gospoda Arneja. In zdaj je spoznala, da so to bili ti trije može, ki so sedeli v kleti: sir Archie, sir Philip in sir Reginald.